

TIK Senter for teknologi, innovasjon og kultur

Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Årsplan for 2026-2028

1. Innledning

Hensikten med TIKs årsplan er å fastsette mål for senteret i den kommende treårsperioden, samt å konkretisere tiltak for å nå disse målene. Årsplanen bygger på et kontinuerlig arbeid med å videreutvikle TIK. Planen vedtas av senterets styre og revideres årlig.

Universitetsstyrets overordnede prioriteringer er styrende for prioriteringene på fakultets- og institutt-/senternivå. Det samfunnsvitenskapelige fakultetets fordeling av basisbevilgning til enhetene setter rammer for virksomheten. TIK-senterets situasjon er stabilt slik at senteret er avhengig av et betydelig nettobidrag for å opprettholde og videreutvikle virksomheten. Kvalitet i forskning og utdanning er likevel overordnede mål og førende for alle tiltak og aktiviteter.

Hovedmål/visjon

TIKs hovedmål er å være et nasjonalt og internasjonalt ledende senter for forskning, forskeropplæring, utdanning og formidling innen de to feltene innovasjonsstudier og vitenskap og teknologistudier (STS).

TIKs hovedmål i perioden:

1. Stimulere til og sikre at senterets forskning holder høy kvalitet.
2. Styrke og utvide senterets nasjonale og internasjonale forskningsnettverk.
3. Opprettholde sterk publiseringsaktivitet innenfor senterets kjerneområder, fortrinnsvis i ledende internasjonale tidsskrifter.
4. Utøve forskningsbasert utdanning med høy vitenskapelig kvalitet og høy gjennomstrømning, samt å uteksaminere kandidater som er attraktive på arbeidsmarkedet.
5. Utøve ph.d.-utdanning med høy vitenskapelig kvalitet og høy gjennomstrømning, samt å uteksaminere forskere som er attraktive på arbeidsmarkedet.
6. Formidle forskningsbasert kunnskap og gjøre senteret og dets resultater mer kjent innenfor academia, næringsliv/offentlig forvaltning og i samfunnet generelt.
7. Styrke senteret som en effektiv organisasjon med et kreativt og stimulerende arbeidsmiljø, hvor alle ansatte, studenter og gjesteforskere trives og utvikles.
8. Sikre god kapasitet og gradvis ekspandere virksomheten samtidig som hensynet til en forsvarlig økonomi ivaretas.

2. Mål og tiltak

A. Forskning

Mål 1: Sikre at senterets forskningsaktiviteter holder høy kvalitet

Bakgrunn. TIK har per i dag forskningsaktiviteter som har høy akademisk relevans og kvalitet. Senteret vil fortsette å styrke forskningskvalitet og nasjonal og internasjonal relevans i årene fremover gjennom å levere gode vitenskapelige resultater både fra forskningsaktiviteter som er UiO-finansiert og i senterets eksternfinansierte prosjektportefølje.

Tiltak 1. Økt deltakelse i EU-finansierte forskningsprosjekter

Gjennom økt deltakelse i EU-finansierte forskningsprosjekter kan TIK både bidra til å styrke senterets forskning og akademiske nettverk samt styrke senterets økonomi. UiOs nye fordelingsmodell opprettholder insentiver til EU-finansiert forskning.

Forventede resultater 2027: TIKs forskere skal ha sendt minst én ERC-søknad og fortsatt være partner i minst ett Horisont Europa-prosjekt.

Ansvar: Senterleder, ledergruppe, forskningsadministrasjon og den enkelte forsker.

Tiltak 2. Fortsette å ha aktiv deltakelse i NFR-finansierte forskningsprosjekter.

Forventede resultater 2026-2028: TIKs stab skal aktivt bidra til akkvisisjon av nye NFR-prosjekter og prosjekter finansiert av andre internasjonale kilder som bidrar til å konsolidere og styrke TIKs faglige profil.

Ansvar: Senterleder, gruppeledere og den enkelte forsker

Tiltak 3. Forsterke forskning på tvers av de to forskningsgruppene.

Forventede resultater 2026-28: Videreutvikle forskningsaktiviteter som inkluderer både innovasjons- og STS-forskere, for eksempel i form av felles prosjektsøknader.

Ansvar: Senterleder og gruppeledere

Mål 2: Styrke og utvide senterets nasjonale og internasjonale forskningsnettverk

Bakgrunn. TIK har per i dag et solid nasjonalt og internasjonalt forskningsnettverk og er et attraktivt forskningsmiljø for forskere internasjonalt. Senteret vil fortsette å styrke og utvide sitt nettverk i årene fremover.

Tiltak 4. Sikre deltakelse i relevante deler av universitetets strategiske og tverrfakultære satsningsområder UiO:Livsvitenskap, UiO:Energi og miljø og UiO:Demokrati, samt det nye senteret for bærekraft, når det gjelder aktiviteter som er relevante for TIKs forskning.

Forventede resultater i perioden: Fortsette deltakelse i prosjekter initiert av UiOs strategiske og tverrfakultære satsningsområder.

Ansvar: Senterleder og gruppeledere

Tiltak 5. Styrke og konsolidere samarbeidet med relevante ledende nasjonale og internasjonale forskningsinstitusjoner gjennom forsknings- og undervisningssamarbeid .

Forventede resultater 2027: utvidet samarbeid på undervisningsområdet knyttet til utvikling av engelskspråklig BA.

Ansvar: Senterleder og gruppeledere

Tiltak 6. Legge til rette for internasjonal forskerutveksling, gjennom både eksterne forskeropphold og et internt gjeste- og seminarprogram.

Forventede resultater 2026-2028: (1) Minst én av TIKs forskere skal ha internasjonal forskerutveksling/forskningsopphold per år; (2) Minst tre utenlandske forsker skal ha forskerutveksling på TIK per år. Innreisende forskere skal aktivt inkluderes i senterets aktiviteter; (3) Forskere som vil reise utenlands, skal ved behov få støtte fra administrasjonen til utforming av søknader til relevante programmer.

Ansvar: Senterleder, gruppeledere og administrativ leder

Mål 3: Opprettholde senterets gode publiseringsaktivitet, fortrinnsvis i ledende internasjonale publiseringskanaler

Tiltak 7. Legge til rette for kvalitativt godt publiseringsarbeid gjennom å fremheve TIKs forsknings- og publiseringsaktivitet, fortsette initiativet for publiseringslanseringer på tvers av TIKs forskningsgrupper, fokus på nyetablerte og yngre forskere gjennom god oppfølging i medarbeidersamtaler og i veiledning og styrking av post doktornettverket

Forventede resultater 2026: Gode rutiner etablert for at alle postdoktorer skal få oppfølging og støtte til utvikling av planer for sin forskning, publiseringsarbeid og andre meritterende oppgaver, inkludert undervisning.

Ansvar: Senterleder og gruppeledere

B. Utdanning

Prioritert tiltak: Bachelorutdanning – tverrfakultært engelskspråklig bachelorprogram

TIK-senteret har gode strategiske muligheter og en motivert stab som gir anledning til å øke ambisjonene for studievirksomheten i årene som kommer. Det er stor etterspørsel etter og interesse for senterets kompetanseområder, som både kan gi utslag i økt antall studenter og undervisningssamarbeid utover TIKs programmer. Samtidig begrenses dette av tildelte rammer.

TIK har startet et arbeid med sikte på utvidelse av studieporteføljen ved å utnytte strategiske satsinger, såkornmidler og initiere tilbud basert i studiepoengproduksjon. TIK deltar nå med emne i UiOs bærekraftssertifikat for bachelorstudenter og koordinerer UiOs innovasjonssertifikat der det er utviklet et 10 studiepoengs introduksjonsemne samt studiepoengsemner som skal inngå blant sertifikatets valgfrie emner.

I 2026 skal senteret søke om å få opprette et nytt tverrfakultært engelskspråklig bachelorprogram med sikte på oppstart 2027.

Det er økonomiske usikkerheter knyttet til bachelorutdanningen, og TIK vil følge opp satsingen på bachelornivå tett, evaluere økonomien i satsingen og samtidig arbeide strategisk for å oppnå en mer stabil finansiering for å sikre et utdanningstilbud det er faglig interesse for.

Forventede resultater 2025-2027: TIK har avklart, eventuelt påbegynt en bredere satsning på utdanningstilbud på bachelornivå.

Ansvar: Senterleder, administrativ leder, studiekonsulent

Mål 4: Utøve forskningsbasert masterutdanning med høy vitenskapelig kvalitet og høy gjennomstrømning, samt uteksaminere kandidater som er attraktive på arbeidsmarkedet.

Bakgrunn. TIKs Master-programmer, ESST og TIK, skal ha en god organisering, struktur og faglig kvalitet. Programmene får gode tilbakemeldinger fra studentene, men det er også forbedringspunkter. TIK skal fortsette å forbedre både organisering og kvalitet, utvide tilbudet av TIKs utdanningsaktiviteter samt sikre og videreutvikle den gode arbeidsrelevansen i utdanningstilbudet. I 2024 ble det gjennomført periodisk programevaluering. Oppfølgingen av denne vil ligge til grunn for gjennomføring av tiltakene i årsplanen og videreutvikling av masterprogrammene.

Tiltak 8. Fortsette å rekruttere motiverte og dyktige studenter gjennom mer systematisk arbeid med markedsføring av TIKs masterprogram særskilt rettet mot studenter innenfor humaniora og samfunnsvitenskap ved UiO.

Forventede resultater 2027: Ha avklart muligheter for oppnå en bedre balansert søkermasse med økt andel studenter innenfor HUMSAM ved UiO.

Ansvar: Masteransvarlig og studiekonsulent

Tiltak 9. Vedlikeholde god integrering av studenter i fagmiljøet

Forventede resultater 2028: Støtte til Teknovatøren og tilrettelegging for at studentene trekkes inn i relevante aktiviteter ved senteret.

Ansvar: Masteransvarlig, gruppeledere og prosjektledere

Tiltak 10. Evaluering av ESST-programmet.

Vurdere om ESST-programmet bør utvides til et toårig masterprogram. Som grunnlag for vurderingen vil vi kartlegge hvorfor studentene søker seg til ESST og de økonomiske konsekvensene av en endring.

Forventede resultater 2027: Beslutningsgrunnlag for evt utvidelse av ESST er utarbeidet og evaluering gjennomført med sikte på å avgjøre om ESST bør utvides til et toårig masterprogram, eventuelt om det skal gjøres andre endringer av ESST-programmet.

Ansvar: Masteransvarlig og studiekonsulent

Mål 5: Utøve ph.d.-utdanning med høy vitenskapelig kvalitet og høy gjennomstrømmning.

Bakgrunn. Senteret har per i dag ca. 20 kandidater (inkludert eksterne kandidater), og tilbyr forskerutdanning i form av kurs innenfor våre forskningsområder. TIK har god kvalitet i sin veiledning, administrative oppfølging og evaluering av kandidater ved midtveis-, sluttseminar og bedømmelse av ferdig avhandling. Dette kvalitetsarbeidet må sikres opprettholdt samtidig som vi søker å øke omfanget til ca. 30 kandidater.

Tiltak 11. Fortsette og styrke rekrutteringen av nye ph.d.-kandidater, både gjennom egen prosjekttakkvisisjon og i samarbeid med norske forskningsinstitutter som ikke tilbyr egen ph.d.-utdanning.

Forventede resultater 2028: (1) en kandidatgruppe på minst 30 (inkludert eksterne kandidater); (2) minst 20% av disse skal være eksterne (ikke ansatt på TIK). Blant disse skal TIK rekruttere flere offentlige og nærings-ph.d.; (3) sikre at alle kandidater har god tilknytning til forskningen ved TIK.

Ansvar: Senterleder, ph.d.-ansvarlig, gruppeledere og administrativ leder.

Tiltak 12. TIK har videreutviklet og styrket undervisningstilbudet på ph.d.-nivå, og dette arbeidet skal styrkes og stabiliseres i kommende periode.

Forventede resultater 2028: Konsolidere og videreutvikle forskerutdanningen, ha et etablert undervisningsopplegg som gir ph.d.-kandidatene forutsigbarhet i planlegging av introduksjonskurs, herunder ha vurdert et felles kurs som kan være attraktive på tvers av de to faginnretningene eventuelt en styrking og utbygging av det felles «Tøyen-seminaret».

Ansvar: Senterleder, ph.d.-ansvarlig og ph.d.-konsulent.

Tiltak 13. Arbeide for å styrke internasjonal ph.d.-utveksling

Forventede resultater 2028: (1) Minst to av TIKs kandidater per år på internasjonal forskerutveksling; (2) Minst to utenlandske kandidater per år på forskerutveksling ved TIK.

Ansvar: Senterleder, programleder og ph.d.-konsulent.

Tiltak 14. Sikre god framdrift for ph.d.-kandidatene gjennom mottak og oppfølging. Oppfølgingssamtaler med ph.d.-ansvarlig for alle kandidater i sluttfasen (etter sluttseminaret) for å legge en konkret plan for siste del av avhandlingsarbeidet.

Forventet resultat 2026: Vi har etablert en rutine for å monitorere og systematisk følge opp gjennomføringsgrad og tid gjennom kandidatenes forskerutdanningsløp.

Ansvar: Ph.d.-ansvarlig og ph.d.-konsulent

C. Samfunnskontakt, formidling og samfunnsinnovasjon

Mål 6: *Formidle forskningsbasert kunnskap og gjøre senteret og dets resultater mer kjent innenfor akademien, næringsliv/offentlig forvaltning og i samfunnet generelt.*

Bakgrunn. Forskingen ved TIK har gjennomgående høy samfunnsrelevans. Senterets forskere er attraktive foredragsholdere og inviteres jevnlig til å bidra til utadrettede arrangementer og sentrale faglige og politiske arenaer. TIK ønsker å styrke og synliggjøre dette arbeidet .

Tiltak 15. Synliggjøre TIKs forskningsprosjekter og forskningsresultater på senterets nettsider, samt TIK- forskeres formidlingsaktivitet og deltakelse på faglig-politiske arenaer. Aktivt støtte og synliggjøre TIK-forskernes utadrettede virksomhet også internt ved senteret.

Forventede resultater 2026: Gode rutiner for formidlingsplaner i forskningssøknader og støtte til oppfølging av disse.

Ansvar: Forskningsadministrasjonen i samarbeid med prosjektledere og fakultetets kommunikasjonsavdeling.

Tiltak 16. Avklare TIKs rolle som node for samfunnsinnovasjon ved UiO gjennom ansvar for SPARK:Samfunnsinnovasjon.

TIK har til og med 2026 finansiering for å utvikle og forvalte UiO-satsningen SPARK:Samfunnsinnovasjon. Med fortsatt finansiering vil satsningen bekrefte TIK-senterets rolle internt på UiO som fagmiljø med kjernekompetanse på samfunnsinnovasjon.

Forventet resultat 2026: Fortsatt finansiering av SPARK:Samfunnsinnovasjon til TIK-senteret er avklart.

Tiltak 17. Formidling via seminarer og arrangementer. Etter jubileumsåret TIK25 i 2024 vil senterleder bygge på erfaringene fra jubileumsarrangementene med sikte på å synliggjøre TIK bedre ved flere eksternt rettede seminarer i tillegg til de løpende forskergruppeseminarene.

Forventede resultater 2027: (1) styrke seminarvirksomheten på tvers av de to forskningsgruppene også gjennom eksternt rettede seminarer ; (2) befeste TIK som et attraktivt forskningssenter der anerkjente forskere nasjonalt og internasjonalt kommer for å presentere og diskutere sin forskning.

Ansvar: Senterleder, ledergruppe, med bistand av TIKs administrasjon .

Tiltak 18. Formidling på web, via sosiale medier, og andre medier (radio, TV, aviser), ved behov med bistand fra kommunikasjonsfaglig ressurs.

Forventede resultater 2026: Økt antall visninger og kontakter i sosiale media; økt deltakelse i norske media. Deltakelse fra TIK på fakultetets forskningsformidlingskurs.

Ansvar: Arrangementsansvarlig og gruppeledere

D. Administrasjon, organisasjon og infrastruktur

Mål 7: Sikre at senteret har god kapasitet til å drive og ekspandere virksomheten på lang sikt og samtidig sikre en forsvarlig økonomi

Bakgrunn. TIK har per i dag et stort mindreforbruk, men vil i kommende 5 år bygge dette ned. Samtidig er senteret avhengig av å opprettholde høy inntjening for å sikre og videreutvikle basisaktiviteten. Nettobidraget må ligge på et forsvarlig nivå med tanke på hva man kan forvente av de ansattes prosjekttakkvisisjon. Samtidig må underbudsjettering søkes unngått slik at inntekter ikke brukes på en god og langsiktig måte. Å finne den rette balansen med hensyn til å sikre en forsvarlig økonomi og en styrking av staben krever god budsjettstyring og innsats både i forhold til basis og ekstern finansiering.

Tiltak 19. Arbeide for at basisfinansiering fra SV-fakultetet er tilstrekkelig til å dekke kostnader til fastsatte kjerneoppgaver, både vitenskapelige og administrative, ved senteret.

Forventede resultater 2027: (1) vurdert og iverksatt alternative muligheter til å øke basisfinansieringen, for eksempel gjennom nytt bachelorprogram, (2) dialog med fakultetsledelsen om bedring av TIKs basisøkonomi med fullfinansiering av nytt bachelorprogram.

Ansvar: Senterleder og administrativ leder

Tiltak 20. Legge forholdene til rette slik at staben aktivt bidrar til å innhente eksternfinansierte prosjekter.

Når NFR nå har lagt om sin struktur med løpende søknadsfrister er det enda viktigere for TIK å ha gode rutiner for prosjekttakkvisisjon og støtte for søknadsprosesser. Stabens store kompetanse på prosjekttakkvisisjon skal trekkes inn i utvikling av rutiner og for å identifisere hva slags støtte det er behov for. Forskningsadministrasjonen skal være oppdatert og formidle kunnskap om søknadsmuligheter og i samråd med senterleder utarbeide et klart løp for søknadsprosess. Senterleder skal ha møter med alle fast vitenskapelig ansatte for å kartlegge behov.

Forventede resultater i perioden: Godt fungerende rutiner for prosjekttakkvisisjon og støtte til søknadsprosesser. En portefølje av eksternt finansierte prosjekter som er godt fordelt i staben og ivaretar TIKs økonomi.

Ansvar: Senterleder, forskningsrådgiver og ledergruppe

Tiltak 21. Sørge for at TIKs ledelse og senterets vitenskapelig ansatte har tilstrekkelig grunnlag for å planlegge og har kapasitet til å gjennomføre årlige faste aktiviteter

Forventede resultater 2026:

- Timeregnskapet og annen tilgjengelig informasjon brukes til ressursplanlegging i et flerårsperspektiv både for senterets ledelse og den enkelte ansatte.

Ansvar: Senterleder og administrativ leder

Mål 8: *Styrke senteret som en effektiv organisasjon med et kreativt og stimulerende arbeidsmiljø, hvor alle ansatte, studenter og gjesteforskere trives og utvikles.*

Bakgrunn. TIK har en velfungerende og effektiv organisasjon og et stimulerende og inkluderende arbeidsmiljø. ARK-undersøkelsen i 2024 bekreftet dette. Det er viktig å fortsette arbeidet med å styrke senterets arbeidsmiljø og fellesskapet mellom forskningsgrupper og administrasjon.

Tiltak 22. Faglig-sosiale fellesarenaer og markeringer

TIK skal videreføre arbeidet som er initiert av senterleder siden 2022 med å styrke det faglige fellesskapet og derigjennom arbeidsmiljøet ved TIK. De etablerte publiseringslunsjene fra 2023 skal sammen med andre attraktive og stimulerende faglige seminarer og faglig-sosiale markeringer også bidra til å et godt arbeidsmiljø. Tiltaket er også blant de som ble foreslått av ansatte i forbindelse med ARK-undersøkelsen.

Forventede resultater 2028: Publiseringsslunsj og andre faglige fellesarenaer er etablert som faste faglig-sosiale møtepunkter som bidrar til økt kompetanse i staben ved at man gjøres kjent med hverandres forskning og forskningsmetoder. Ha etablert internt nyhetsbrev som en integrert del av TIKs virksomhet og arena for synliggjøring og anerkjennelse av hverandres arbeid. Ha etablert jevnliges stabsmøter som en sentral arena for faglig utvikling, samarbeid og fellesskap.

Ansvar: Senterleder og administrativ leder.

Tiltak 23. Sikre en god og motiverende oppfølging av senterets medarbeidere, herunder bidra til karriere- og kompetanseutvikling og for alle ansatte i årlige medarbeidersamtaler og gode nettverk og introduksjonsprogram for nye medarbeidere.

Forventede resultater 2026: Gode rutiner for ivaretagelse og oppfølging av nye medarbeidere og stab .

Ansvar: Senterleder og administrativ leder